

ACTA DEL CONSELL DE GENT GRAN DEL DISTRICTE DE SANTSMONTJUÏC

Data: 22 de maig de 2018, 17,30H

Lloc: Seu del Districte de Sants-Montjuïc (C/Creu Coberta, 104, sala Cadires Vermelles)

Persones Assistents: 22 persones

Conselleres/es:

Sr. Joan Sanromà,	Conseller Grup Municipal Barcelona en Comú
Sra. Georgina Lázaro,	Consellera Grup Municipal Demòcrata (PdCat)
Sra. Àngels Boix,	Consellera Grup Municipal PSC
Sr. Jose Antonio Calleja,	Conseller Grup Municipal PP

Membres d'entitats:

Sr. Joaquim Rocafull,	Casal Cotxeres de Sants
Sra. Pilar Altarriba,	Casal Cotxeres de Sants
Sra. Vega Castilla,	FATEC
Sra. Neus Badia,	Vocalia Jubilats Font de la Guatlla
Sra. Kati Gomila,	Casal El Sortidor
Sra. Miriam Sabina,	ADESCO
Sra. Anna Sastre,	ADESCO
Sra. Juana Moreno,	Casal El Polvorí
Sra. Carmen Medina,	Casal El Polvorí
Sr. Agustí Lobato,	AAVV "La França"
Sra. M ^a Dolores Lizondo,	Associació Hogar de Jubilados Magoria
Sra. Magdalena Blasco,	Avismón – Catalunya
Sra. Rosa Val,	Casal Sant Cristòfol
Sra. M ^a Carmen Gárate,	Relacions entre generacions
Sra. M ^a Carmen Gonzalo,	Relacions entre generacions

Personal tècnic municipal

Ana Soler,	Serveis Socials
Marta Juan,	Drets Socials
Maria Sebastià,	Tècnica de Gent Gran del Districte Sants-Montjuïc
Jordi González,	Tècnic de Gent Gran

S'excusa:

Sra. Estrella Hernández, Apartaments Josep Miracle

Ordre del dia

- 1) Lectura i aprovació de l'acta de l'anterior reunió.
- 2) Presentació de l'experiència pilot "superilles de les cures" al barri de la Marina del Districte.
- 3) Informe de la vicepresidència del Consell Sra. Mª Carmen Gonzalo.
- 4) Informacions diverses del programa de gent gran del districte
- 5) Torn obert de paraules.

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior

Joan Sanromà dona la benvinguda a les persones assistents. Es demana informació sobre el cognom de la persona que en l'anterior reunió parlà sobre la residència Mossèn Vidal i Aunós, de nom Maria José, per poder incloure-la a l'acta. Sense cap esmena, s'aprova l'acta anterior.

2. Presentació de l'experiència pilot “superilles de les cures” al barri de la Marina del Districte.

Ana Soler, directora territorial de Serveis Socials al Districte, i Marta Juan, de la Direcció de Drets Socials del Districte, expliquen les “superilles de les cures”, experiència pilot a quatre barris de la ciutat iniciada enguany, amb la possibilitat que es pugui estendre a la resta de barris.

El Servei d'Ajuda a Domicili (SAD) és un servei estratègic per atendre a les persones amb dependències i risc d'exclusió social. Per millorar aquest servei s'ha posat en marxa la prova pilot de la “superilla de les cures”.

S'ha fet un anàlisi del funcionament del servei. Es detecta que hi ha certes zones que tenen més de 800 usuaris per quilòmetre quadrat, ja que Barcelona és una ciutat amb molta densitat de població i amb concentracions de persones majors de 65 anys.

El SAD té contractades empreses a través d'una licitació, que s'adjudiquen a les diferents zones. Aquestes empreses ofereixen servei de treballadores familiars i auxiliars de neteja, amb una llista de tasques a realitzar a demanda dels usuaris.

Es calcula que hi ha més de 21.000 usuàries a la ciutat cada any. La dada oscil·la molt ja que el SAD atén a totes les demandes que entren, així com també varia a causa de diferents canvis (canvis de domicili fora la ciutat, defuncions, ingressos, etc.). El contracte del SAD és el segon més gran de la ciutat amb empreses externes. D'aquestes usuàries, el 42% demanen una Treballadora Familiar i servei de neteja, el 52% únicament demanen una Treballadora Familiar i el 6% només demanen una auxiliar de neteja.

A Sants-Montjuïc s'atenen un total de 1.959 persones repartides en 1.713 domicilis.

En aquesta anàlisi, s'ha constatat que es concentren molts serveis en determinades hores. Les persones que treballen al SAD, doncs, solen tenir jornades laborals curtes, cosa que té un impacte en l'organització del treball.

En total s'ocupa a 3.500 persones, de les quals gairebé 3.000 són treballadores familiars, 443 auxiliars de llar, 108 coordinadores tècniques, 14 coordinadores de gestió i 15 persones de personal administratiu. També s'ha de tenir en compte les més de 875 substitutes, que entren a fer el servei quan hi ha vacances, baixes per malalties, formacions, etc. Cal destacar que el nivell d'absentisme laboral és molt alt.

El perfil laboral demostra que és un sector molt feminitzat (91% dones), amb contractes temporals a temps parcial, salaris baixos inferiors a 9,47€ bruts l'hora. Aquestes dades conclouen que el 31% de les treballadores es troben en un nivell de precarietat de grau tres, i molt sovint, aquestes mateixes treballadores també són usuàries dels Serveis Socials.

A partir d'aquesta anàlisi, s'ha plantejat com millorar el servei a les persones usuàries, i al mateix temps les condicions laborals de les treballadores, garantint jornades laborals de 7 hores. Fins ara, es calculava un temps de vint minuts de desplaçaments entre servei i servei,

prioritzant la proximitat entre domicilis. Aquest desplaçament es paga, i es valora, a la vegada, que és un temps perdut perquè al final de la jornada, són hores que no s'han dedicat a l'atenció de les usuàries i tenen un cost elevat.

- Una persona assistent pregunta si aquesta estona de desplaçament ajuda a les treballadores familiars a trencar amb les dinàmiques que es troba als domicilis.

Marta Juan respon que són conscients que és un temps beneficiós, però postula que vint minuts és un període molt llarg. També recalca que es pot oferir un temps de descans per la professional diàriament i equilibrar els diferents tipus de serveis que s'atenen. Els nivells de complexitat social de les persones usuàries no són gaire elevats, així com tampoc ho són els casos que s'han inclòs a la prova pilot de les "superilles".

- Una altra persona pregunta si el SAD té a veure amb la dependència.

Es respon que és una cartera del Servei a la Dependència. Es cobreix sempre que una família opta per aquestes ajudes en la cartera de serveis.

El pilot "superilles de les cures" ha estudiat la zona de la Marina, on hi ha més concentració d'usuàries. A Can Sabaté hi havia 65 domicilis en actiu que atén el SAD. Fins abans de la implementació del pilot, 38 persones treballaven en els 65 domicilis, la qual cosa comportava una distribució de serveis força complexa.

Es van seleccionar els 58 domicilis on no hi havia una problemàtica afegida a la dependència i es va crear un equip d'atenció única i exclusivament per aquest grup de persones format per 9 professionals estables. Aquest equip coneix a totes les persones usuàries i viceversa. El que afavoreix aquesta situació és:

- Conèixer de primera mà la necessitat d'aquella unitat familiar. Si en un moment donat la treballadora està de baixa, una altra persona de l'equip, que també coneix la persona usuària, és qui la substitueix. D'aquesta manera es coneixen millor les necessitats de la persona, amb qui s'estableix un vincle de confiança, es guanya qualitat en el servei i es minimitza la pèrdua d'informació.
- Proximitat cap a la persona usuària, perquè és menys difícil adaptar-se quan hi ha canvis.
- Més temps, ja que la zona és reduïda i els desplaçaments, més curts.
- Les treballadores troben els usuaris al carrer, cosa que afavoreix el vincle i cap a les usuàries, és una referència.
- Millora de les condicions laborals de les professionals.
- Les professionals senten que la seva feina té sentit i que genera un impacte positiu.

Les persones usuàries tenen informació de les professionals de tot l'equip i aquestes tenen més informació sobre les característiques de cada persona usuària.

També es destaca que la proximitat afavoreix més freqüència als domicilis, que es poden repartir les tasques amb càrrega física i psicològica entre les diferents components de l'equip de professionals, es pot reduir la durada del servei fins a 30 minuts per fer acompanyaments als centres de dia, i hi ha contacte directe amb l'equip a través d'un telèfon.

Un altre benefici per a les treballadores, és el fet d'estar en equip, deixar de sentir-se sola, compartir recursos, etc. A més, els contractes laborals són de més de 5,5h per aquelles treballadores que ho prefereixin.

També s'ha posat en marxa la prova pilot al barri de Sant Antoni, Vilapicina i Poblenou. A partir de l'any vinent s'haurà de decidir si es millora el servei, es milloren les condicions laborals i si es pot assumir econòmicament l'ampliació de les "superilles de les cures" a la resta de la ciutat. Finalment, es comenta que les "superilles de les cures" han d'afavorir:

- Coordinació amb serveis de salut (pilot a Vilapicina), on s'està realitzant un projecte concret de coordinació amb el CUAP de Cotxeres, donant formació als professionals amb certes realitats que troben als domicilis i que és l'ambulatori qui coneix millor, a nivell de salut. Aquests serveis de cures estan vinculats amb els radars i la teleassistència, i s'afavoreix la coordinació entre diferents serveis que atenen a la persona.
- Coordinació amb altres programes municipals d'atenció domiciliària i per a la gent gran: Baixem al carrer, Àpats a domicili, Teleassistència, Vincles, Ràdars, Respir, Serveis de Mobilitat, Adaptacions d'habitatge, Serveis immobiliaris adaptats (coliving), etc.
- Coordinació amb cuidadors no professionals.
- Coordinació amb equipaments per a gent gran, centres de dia, casals, centres cívics, centres esportius, etc.
- Coordinació amb entitats i activitats comunitàries.
- Estudi d'usos del temps de la persona gran dependent: qui intervé en la cura de les persones: família, altres cuidadors professionals voluntaris, etc.
- La tecnologia com a vector de canvi i millora.

A continuació s'obre un torn de preguntes.

Propostes/Comentaris	Respostes
Una persona pregunta quina és la valoració que realitzen fins ara i si creuen que surt més car.	S'estima que sigui més car, donat que les hores de servei depenen de la demanda i no és fàcil estimar el nombre d'hores que farà cada treballadora. Fins ara, existia una bossa d'hores, però no és una solució per a les treballadores. Si es vol aconseguir una jornada de treball estable, caldrà ajustar el servei de forma que no surti més cara. El nivell de satisfacció sembla que ha augmentat però caldrà fer una avaluació a l'estiu del pilot.
Una persona proposa dividir el barri en superilles i destinar-hi equips, de manera que es puguin intercanviar les illes.	Es respon que hi ha força idees per tal de mantenir els equips, com per exemple, que hi hagi persones que puguin formar part de més d'un equip. El que és important és que la informació sobre les persones usuàries arribi a la treballadora per personalitzar l'atenció a les usuàries.
Es pregunta si a cada habitatge hi ha un document amb els serveis que cada persona necessita.	S'explica que cada vegada que s'inicia un servei, es pacta amb la família. També les treballadores tenen aquesta informació, tot i que sovint, amb les substitucions, es perd. Amb els equips, es garanteix que aquesta formació es traslladi entre professionals, i cal conèixer les persones de primera mà per saber exactament què necessiten i com ho necessiten. Les treballadores també tenen tota la

	informació necessària en un telèfon mòbil i si hi ha qualsevol canvi, reben una notificació.
Es pregunta per què a l'Eixample, hi ha un equip de 12 persones que atén a 47 usuàries, mentre que a la Marina són 9 treballadores per a 58 usuàries.	Es respon que aquest fet és degut a l'atenció a persones amb major grau de dependència, correlacionat amb la major edat dels usuaris

En aquest punt es genera un debat al voltant de la coresponsabilitat entre treballadores i usuàries, així com les necessitats més específiques de les persones grans. També es destaca que sovint entre usuàries es registren actituds racistes o desconfiança cap als homes que els fan la neteja. Es conclou que el format amb petits equips permet la personalització del servei, així com la creació de vincles de confiança entre treballadores i usuàries, que amainen les resistències que poden posar certs usuàries als canvis.

3. Informe de vicepresidència del Consell Sra. Mª Carmen Gonzalo

S'explica que el grup de treball es reuneix els segons dimecres de mes. S'ha començat a treballar la cinquena convenció de *Les Veus de la Gent Gran*. S'ha editat el document de *Drets i Llibertats de la Persona Gran*, amb especial atenció a les persones amb dependència.

A la convenció hi ha tres blocs. Durant el mes de maig s'han realitzat les reunions corresponents al primer i segon bloc que tractaven de *Protecció social, drets i garanties a les societats del segle XXI* i *La cultura de la cura al llarg del curs de la vida*. Properament es tractarà el tercer bloc, sobre *Ciutat, vida quotidiana i diversitat*. S'obre la possibilitat de participar-hi a tothom que hi estigui interessat. La reunió se celebrarà el dia 24 de maig a Cotxeres de Sants, a la sala 21, segon pis.

S'ha fet arribar un document al grup on es resumeix el treball que es fa al voltant de la convenció.

També s'explica que s'està assistint a les reunions del Pla d'Equipaments del barri. A Sants-Montjuïc es destaca la necessitat de centres de dia, residències de gent gran, ludoteques i espais públics. Per a participar-hi via Internet es pot fer a través del portal de l'Ajuntament <https://www.decidim.barcelona/processes/plaequipamentssantscentre>. Es demana participació tant individual com a nivell d'entitats, ja sigui votant les propostes o fent-ne de noves. El dia 31 de maig tanca el termini per a participar-hi.

S'ha repartit un document que resumeix el procés participatiu del Pla d'Equipaments de la Zona Centre de Sants-Montjuïc.

Finalment es llegeix un manifest sobre l'actualització de l'indicador de renda de suficiència, que ja ha aprovat el Consell Assessor. Es farà arribar el manifest conjuntament amb l'acta de la reunió.

Es recorda, finalment, que a Cotxeres de Sants, es reuneix el Grup de Treball mensualment. S'hi treballen temes que afecten a totes les persones grans del Districte, així com problemes que puguin tenir les entitats que hi participen. Aquestes reunions es reprendran a l'octubre. Si es vol rebre informació o participar-hi, es pot deixar el contacte a la Mª Carmen.

El Districte de Sants-Montjuïc està treballant al voltant de les reflexions dels diferents blocs de la V Convenció de la Gent Gran. Si algú té interès a participar en les reunions el 14 de juny, 13 de juny i 24 de maig, dates corresponents a cada bloc. Es pot deixar també el contacte a la Ma Carmen.

Rosa, participant de les reunions del Bloc 1, explica que el més important que s'ha parlat és sobre el pilar que suposa per la gent gran els Serveis Socials. També s'ha parlat sobre la coordinació entre les diverses entitats, serveis socials, sanitat, etc.

Mª Carmen explica el contingut de la reunió del Bloc 2, sobre la cultura de la cura: qualsevol persona té dret a ser protegida del maltractament, decidir amb autonomia mentre pugui, dret a tenir ingressos suficients per viure dignament, dret a decidir sobre com vol i on vol ser cuidada, drets i obligacions.

Es vol fer més difusió del document, fent xerrades als Casals de Gent Gran un cop s'aprovi el document.

La V Convenció de la Gent Gran se celebrarà el febrer 2019.

4. Informacions diverses del programa de gent gran del districte.

- Joan Sanromà felicita a l'organització de la Quinzena de la Salut, que enguany ha estat un èxit de participació, amb activitats molt diverses. Es felicita també al Jordi González i la Maria Sebastià, així com tots el personal tècnic dels Casals que hi han participat.

Es recorda que fa 28 anys que se celebra l'edició de la Quinzena de Salut. Es demana idees sobre com millorar-la. A tall d'exemple, es comparteix que el 40% dels 226 inscrits, eren persones que s'apropaven per primera vegada a la Quinzena. Es creu que, part de l'èxit té a veure amb el trasllat d'algunes activitats al Poble Sec i la Marina.

Una persona manifesta que hi ha un elevat percentatge de persones inscrites que després no van als tallers, i demana que es calculi un marge de places per omplir els tallers amb persones que no han pogut inscriure's.

En general, es valora molt positivament l'edició d'enguany.

- En una sortida a la UPC, en el programa Compartim Universitat, s'ha ensenyat un robot de cura a la gent gran, així com altres avanços tecnològics i informàtics en el camp de la cura de la gent gran.
Es valora que, tot i que la Universitat és una institució complexa i molt dinàmica, és molt positiva l'experiència del programa i consta que és molt gratificant.
- Es felicita els Casals que celebren enguany el seu aniversari: Casal de Cotxeres, del Polvorí i de Sant Cristòfol.

5. Torn obert de paraules

- Una persona demana si hi ha informació nova sobre els pisos tutelats per a persones grans que necessiten un sostre.

A causa de la manca d'informació sobre pisos tutelats per a gent gran, es proposa que una persona responsable d'habitatge expliqui l'estat de la qüestió al proper Consell de Gent Gran.

Es recorda que per a qüestions com habitatge o urbanisme, es pot assistir als Consells de Barri, on es poden abordar aquests temes juntament amb la Regidora i els Consellers del Districte.

També es recorda que dissabte 26 es celebrarà la Fira d'Entitats, on hi haurà informació sobre els espais que s'estan transformant per part de l'Administració Municipal a la zona de la Bordeta.

- Dissabte 26 de maig hi ha la Fira de Gent Gran del Poble Sec, a la Plaça Santa Madrona. Hi participen la Coordinadora d'Entitats del Poble Sec, el Sortidor, el Casal del Poble Sec, etc.
- També ha començat la fira Gran, una fira de Gent Gran on també hi participen empreses, no és únicament d'entitats.
- Jose Antonio Calleja demana que el proper consell es doni informació sobre equipaments, residències per a gent gran, com la de Can Farrero, que estan en procés de construir-se i encara són solars. També informació sobre els habitatges amb serveis comuns (antics habitatges tutelats).
- Es recorda que el dia 9 de juny es celebrarà la mostra d'entitats del Poble Sec al Paral·lel.

Sense més comentaris, es dona per finalitzada la sessió.